

หลักสูตรอาชีพการสานตะกร้าจากเส้นพลาสติกรูปทรงกลมและทรงสี่เหลี่ยม

จำนวน 10 ชั่วโมง

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอxxxxxx

- ☐ กลุ่มอาชีพเกษตรกรรม ☐ กลุ่มอาชีพอุตสาหกรรม ☐ กลุ่มอาชีพพาณิชยกรรมและบริการ
☒ กลุ่มอาชีพความคิดสร้างสรรค์ ☐ กลุ่มอาชีพช่างพื้นฐาน

ความเป็นมา

ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษาต่อเนื่อง พ.ศ. 2554 ได้กำหนดจุดมุ่งหมายสำคัญในการพัฒนาคนไทยให้ได้รับการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ปัจจุบันและอนาคต ทั้งด้านประชากร การเมืองการปกครอง สังคม เศรษฐกิจ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการเชื่อมโยงสังคมเศรษฐกิจภูมิภาคอาเซียน ระดับภูมิภาคและระดับโลก จึงจำเป็นที่จะต้องจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายประชาชนได้รับการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลก ทั้งด้านการพัฒนาอาชีพ การพัฒนาทักษะชีวิต และการพัฒนาสังคมและชุมชน ซึ่งจำเป็นต้องใช้วิธีการและรูปแบบที่หลากหลายตามความต้องการและความสนใจของประชาชนทุกกลุ่ม ช่วงวัย โดยเน้นกระบวนการคิดเพื่อแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันตามหลักปรัชญาคิดเป็นและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กรมส่งเสริมการเรียนรู้ จึงได้กำหนดนโยบายด้านการจัดการศึกษาต่อเนื่อง โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อมุ่งจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาการงานและอาชีพให้มีความสำคัญกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาในระดับพื้นฐาน ระดับกึ่งฝีมือ และระดับฝีมือที่สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย มุ่งให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพหรือเพิ่มพูนรายได้ ทั้งนี้มีการพัฒนาหลักสูตรและวิธีการ ที่หลากหลายและทันสมัย สามารถให้บริการได้อย่างทั่วถึง และจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต ให้แก่ทุกกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความสามารถในการจัดการชีวิตของตนเองให้อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข รวมทั้ง การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว และชุมชน ด้วยรูปแบบการประชุมสัมมนา การจัดเวทีแลกเปลี่ยนความรู้ รูปแบบอื่นๆ ที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย โดยเน้นการสร้างจิตสำนึกความเป็นประชาธิปไตย ความเป็นพลเมืองดี เศรษฐกิจชุมชน และการอนุรักษ์พัฒนาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการจัดการศึกษาต่อเนื่องหลักสูตรเชิงบูรณาการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง และพัฒนาระบบคลังหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องให้ได้มาตรฐานและสะดวกต่อการใช้งาน เพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและภาคีเครือข่าย

หลักการของหลักสูตร

หลักสูตรอาชีพการสานตะกร้าจากเส้นพลาสติกรูปทรงกลมและทรงสี่เหลี่ยม เป็นหลักสูตรที่เกิดจากความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย จากการสำรวจความต้องการที่สอดคล้องกับศักยภาพของแต่ละพื้นที่ เพื่อเป็นอีกอาชีพหนึ่งที่สามารถสร้างรายได้ให้กับประชาชน อีกทั้งสามารถใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ การสานตะกร้าจากเส้นพลาสติกรูปทรงกลมและทรงสี่เหลี่ยม ยังสามารถประกอบเป็นอาชีพเสริม และสร้างรายได้ให้กับครอบครัวได้

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ และสร้างทักษะในการสานตะกร้าจากเส้นพลาสติกรูปทรงกลมและทรงสี่เหลี่ยม
2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถลดรายจ่าย เสริมสร้างรายได้ให้กับครอบครัวได้
3. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้อื่นได้

กลุ่มเป้าหมาย

ประชาชนทั่วไป

ระยะเวลา

ระยะเวลาเรียนตลอดหลักสูตรอาชีพการสานตะกร้าจากเส้นพลาสติกรูปทรงกลมและทรงสี่เหลี่ยม 10 ชั่วโมง แบ่งเป็น

ภาคทฤษฎี จำนวน 30 นาที
ภาคปฏิบัติ จำนวน 9 ชั่วโมง 30 นาที

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1.	ความสำคัญและความรู้เบื้องต้นของการสานตะกร้าจากเส้นพลาสติกรูปทรงกลมและทรงสี่เหลี่ยม	เพื่อให้ผู้เรียนบอกถึงความสำคัญและความรู้เบื้องต้นของการสานตะกร้าจากเส้นพลาสติกรูปทรงกลมและทรงสี่เหลี่ยม	ความรู้เบื้องต้นในการสานตะกร้าจากเส้นพลาสติกรูปทรงกลมและทรงสี่เหลี่ยม	วิทยากรบรรยายให้ความรู้เรื่องความสำคัญความรู้เบื้องต้นในการสานตะกร้าจากเส้นพลาสติกรูปทรงกลมและทรงสี่เหลี่ยม	15 นาที	-
2.	วัสดุอุปกรณ์ในการสานตะกร้าจากเส้นพลาสติกรูปทรงกลมและ	เพื่อให้ผู้เรียนบอกวัสดุอุปกรณ์การสานตะกร้าจากเส้นพลาสติก	วัสดุอุปกรณ์และการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการสานตะกร้าจากเส้น	วิทยากรบรรยายการเตรียมวัสดุอุปกรณ์ใช้ในการสานตะกร้า		

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
	ทรงสี่เหลี่ยม	รูปทรงกลมและทรงสี่เหลี่ยมได้	พลาสติกรูปทรงกลมและทรงสี่เหลี่ยม -เส้นพลาสติก -เทปกาว -กรรไกร -ลวด	จากเส้นพลาสติกรูปทรงกลมและทรงสี่เหลี่ยม		
3.	วิธีการสานตะกร้าจากเส้นพลาสติกรูปทรงกลมและทรงสี่เหลี่ยม	เพื่อให้ผู้เรียนสานตะกร้าจากเส้นพลาสติกรูปทรงกลมและทรงสี่เหลี่ยมได้	ขั้นตอนการสานตะกร้าจากเส้นพลาสติกรูปทรงกลมและทรงสี่เหลี่ยม	วิทยากรสาธิตการสานตะกร้าจากเส้นพลาสติกรูปทรงกลมและทรงสี่เหลี่ยม และผู้เรียนลงมือปฏิบัติ		9 ชั่วโมง 30 นาที
4.	ช่องทางการจำหน่ายสินค้า	ผู้เรียนสามารถบอกช่องทางการจำหน่ายสินค้าได้	ช่องทางการจำหน่ายสินค้าการประชาสัมพันธ์การค้าออนไลน์	วิทยากรบรรยายและสอนเทคนิคการค้าออนไลน์การสร้างเพจขายสินค้า	15 นาที	

สื่อการเรียนรู้

1. วัสดุที่ใช้ในการฝึกปฏิบัติ
2. แผ่นพับ/ใบความรู้

การวัดผลและประเมินผล

1. การสังเกต การสอบถาม
2. ผลงาน ชิ้นงาน

การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินผ่านตามเกณฑ์ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60
3. มีผลงานที่มีคุณภาพเป็นไปตามเกณฑ์

แผนการจัดการเรียนรู้

วิทยากร

หลักสูตรวิชาการสานตะกร้าจากเส้นพลาสติกประเภทกลุ่มและทรงสี่เหลี่ยม หลักสูตร 10 ชั่วโมง (เรียนวันละ 5 ชั่วโมง)

ระหว่างวันที่เวลาเรียน 09.00 น. ถึงเวลา 15.00 น.

สถานที่จัดการเรียน

วัน เดือน ปี	เวลา	กระบวนการจัดการเรียนรู้	หมายเหตุ
1	09.00 - 09.30 น.	1.วิทยากรบรรยายแหล่งวัตถุดิบในชุมชน และร่วมกันวิเคราะห์รูปแบบวิธีการในการประกอบอาชีพที่เป็นไปตามความพร้อมและศักยภาพของผู้เรียน 2.วิทยากรให้ความรู้เกี่ยวกับการเตรียมสถานที่ อุปกรณ์ในการประกอบอาชีพการสานตะกร้าจากเส้นพลาสติก 3.วิทยากรให้ความรู้และฝึกปฏิบัติจริงให้เกิดทักษะในการเตรียมวัสดุ 4.สาธิต พร้อมฝึกปฏิบัติจริงให้เกิดทักษะจนเข้าใจเทคนิคและวิธีการของการสานตะกร้าจากเส้นพลาสติก	
	09.30 - 15.00 น.	วิทยากรอธิบายถึงขั้นตอนการสานตะกร้าจากเส้นพลาสติก <u>วัสดุและอุปกรณ์</u> 1. เส้นพลาสติก 2.เทปกาว 3. กรรไกร 4.ลวด <u>วิธีการสานตะกร้าจากเส้นพลาสติกทรงสี่เหลี่ยม</u> นำเส้นพลาสติกที่เลือกไว้ตามขนาด..สี...ที่ต้องการมาตัดตามความยาว โดยใช้สายวัดให้ยาว 105 ซม. จำนวน 7 เส้น ยาว 95 ซม. จำนวน 19 เส้น เสร็จแล้วถ้าเส้นพลาสติกงอใช้เหล็กหรือปากการูดเส้นพลาสติกให้เหยียดยาวเพื่อง่ายต่อการสานแล้วใช้ยางวงรัดแยกไว้ตามขนาด ทั้ง 2 ขนาด **กรณีที่ถักสายเอง การหาจำนวนของความกว้างและความยาว จะต้องพิเศษให้ได้จำนวนเส้นเป็น เลขคู่ เท่านั้น เพื่อไม่ให้มีปัญหาในการใส่สายตะกร้า <u>จำนวนและความยาวของเส้นพลาสติก</u> - ตัดเส้นพลาสติกยาว 105 ซม. จำนวน 7 เส้น - ตัดเส้นพลาสติกยาว 95 ซม. จำนวน 19 เส้น - ตัดเส้นพลาสติกยาว 100 ซม. จำนวน 15เส้น - ตัดเส้นพลาสติก ตามจำนวนและความยาวที่คำนวณได้ โดยจะประกอบด้วย 1) เส้นเหยียบ (ด้านกว้าง) จำนวน 7 เส้น ตัดยาว 105 ซม. 2) เส้นสาน (ด้านยาว) จำนวน 19 เส้น ตัดยาว 95 ซม. 3) เส้นสานรอบวง (ด้านสูง) จำนวน 15 เส้น ตัดยาว 100 ซม. 4) เส้นเก็บปากกระเป๋ จำนวน 2 เส้น ตัดยาว 100 ซม. * ทำการรีดเส้นพลาสติกทุกเส้นให้มีลักษณะตรงไม่คดงอโดยการ	

วัน เดือน ปี	เวลา	กระบวนการจัดการเรียนรู้	หมายเหตุ
		ใช้แท่งพลาสติกที่มีลักษณะคล้ายกับด้ามปากกาหรือด้ามเหล็ก หมดก็ได้ (ห้ามใช้อุปกรณ์ที่เป็นโลหะรีดโดยเด็ดขาดเพราะจะทำให้เส้นพลาสติกแตกออกจากกันและจะมีลักษณะเป็นฝอยใช้งานไม่ได้) 2. เริ่มจากการทำกันกระเปาะ โดยการนำเส้นเหยียบ มาวางเรียงให้ชิดกัน แล้วหาหนังสือมาวางทับปลายเส้นไว้เพื่อไม่ให้เส้นหลุดเวลาสาน โดยหันปลายอีกข้างไปด้านหน้าของตัวเรา 3. นำเส้นสานมาสาน โดยการสอดเส้นขึ้นหนึ่งช่องลงหนึ่งช่อง สานขึ้นไปเรื่อยๆจนหมด 4. จัดเส้นให้แน่นและดึงปลายทั้ง 4 ด้านให้เท่ากัน โดยจัดให้เส้นเหยียบชิดกันทุกเส้น ส่วนเส้นสานไม่ต้องชิดกันมากจัดแค่พอประมาณ เมื่อปลายเท่ากันแล้ว ทำการล๊อคไว้โดยการสอดปลายเส้นย้อนกลับมาขัดกับลายด้านบนโดยการล๊อคแต่ละช่วงให้เว้นระยะห่างกันประมาณ 4 ช่อง 5. หลังจากนั้น นำเส้นรอบวงมาสาน ให้เริ่มสานจากด้านกว้าง โดยการสอดเส้นจากขอบขวาไปซ้ายไปสิ้นสุดที่กึ่งกลางกระเปาะ และให้เหลือปลายไว้ประมาณ 5 ซม. สานขึ้นไปจนหมดเส้น แล้วล๊อคด้านบนและปลายด้านซ้ายไว้กันหลุด 6. ยกกระเปาะขึ้นมา โดยใช้มือข้างซ้ายถือด้านบน ส่วนมือขวาถือกันกระเปาะ ให้ใช้มือขวาจับเส้นที่กันกระเปาะสานขึ้นมาที่ปากกระเปาะที่ละเส้น สานไปประมาณ 4 เส้นให้ทำการล๊อคเส้นที่ปากกระเปาะไว้ด้วย เมื่อสานจนจบ หนึ่งด้านแล้วให้หยุดเพื่อทำการจัดเส้นรอบวง ด้วยการค่อยๆดึงเส้นรอบวงให้แน่น (อย่าดึงแรงทีเดียวจะหลุดมาทั้งเส้น) ดึงจนครบทุกเส้นแล้วก็สานต่อไปเรื่อยๆ เมื่อสานครบรอบก็สอดเก็บงานโดยสอดทับกัน 2 ช่องจนครบทุกเส้นแล้วก็จัดเส้นโดยการดึงปลายทั้งด้านพร้อมๆกันทำให้ครบทุกเส้น หลังจากนั้นก็สอดเก็บไปอีก 2-3 ช่องและตัดปลายเส้นให้สวยงาม 7. จัดเส้นแนวตั้ง โดยดึงเส้นที่ปากกระเปาะ (ปลายของเส้นกันกระเปาะ) ให้แน่นที่ละเนและพับเส้นลงมาขัดลาย ช่องเว้นช่องเพื่อให้กันกระเปาะแน่นและอยู่ทรง 8. เก็บปากกระเปาะโดยการนำเส้นที่เตรียมไว้ หนึ่งเส้นมาสอดเข้าไปในช่องที่เราขัดลายไว้จนย้อนกลับมาบรรจบกันหลังจากนั้นก็นำอีกหนึ่งเส้นมาวางทับแล้วพับเส้นที่เหลือลงมาขัดลาย เมื่อครบทุกเส้นแล้วสอดเส้นลงไปอีก3-4ช่องทุกเส้นและตัดปลายเส้นให้สวยงามพร้อมทั้งพับตามขอบกันกระเปาะทั้ง 4 ด้าน (เริ่มทำจากฝั่งที่อยู่ตรงข้ามกับด้านที่จบงานเสมอ เพื่อกันไม่ให้กระเปาะฉีก	

วัน เดือน ปี	เวลา	กระบวนการจัดการเรียนรู้	หมายเหตุ
		ออกจากกันง่าย ๆ) สานตะกร้า จนได้ความสูงที่พอใจและทำขอบตะกร้าตัดเส้นพลาสติกใหม่ จำนวน 2 เส้น โดยใช้ 1 เส้นสอดตามไปก่อนแล้วนำอีก 1 เส้น ทับขอบตะกร้าแล้วเอาเส้นที่ตัวตะกร้าสอดทับที่ละเส้นเพื่อให้ขอบแข็งแรงและอยู่ทรงก็จะถือว่าเสร็จในส่วนของตัวตะกร้าแล้วขั้นตอนต่อไปคือการนำหุตะกร้าหรือมือจับสำเร็จรูปมาทำการสานล๊อคกับตัวหุบริเวณปากตะกร้า โดยการนับมาจากด้านข้างให้อยู่ระหว่างกึ่งกลางพอดี	
2	09.00 – 15.00 น.	<u>ทำการสานตะกร้าลูกที่ 2 แบบทรงกลม</u> - ตัดเส้นพลาสติกยาว 100 ซม. จำนวน 15 เส้น - ตัดเป็น 2 ชุด รวมทั้งหมด 30 เส้น 1. สานฐานกระเป๋านำเส้นพลาสติกที่เตรียมไว้ อย่างละ 15 เส้น มาสานสลับแนวตั้งกับแนวนอนให้มีลักษณะ เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส จากนั้นสานโดยเพิ่มรอบที่ละ 1 เส้นทั้ง 4 ด้านให้ครบจำนวนเส้นพลาสติกที่เตรียมไว้ทำฐานตั้งเส้นพลาสติกให้แน่นเมื่อได้ขนาดตามที่ต้องการทำการยัดเส้นพลาสติก โดยวิธีการสานเพื่อบังคับไม่ให้เส้นพลาสติกเคลื่อนจากนั้นพับเส้นพลาสติกให้ตั้งเป็นส่วนตัวตะกร้า 2. สานตัวตะกร้า นำเส้นพลาสติกที่เตรียมไว้ตัวตะกร้ามาเริ่มสานจากส่วนกลางตะกร้าจนรอบตะกร้า ตั้งเส้นพลาสติกให้แน่น จากนั้นก็เริ่มสานทีละเส้นไปจนครบจำนวนเส้นพลาสติกที่เตรียมไว้สำหรับทำตัวตะกร้า 3. สานปากตะกร้า นำลวดมวนรอบ เพื่อเสริมความแข็งแรงและรักษารูปทรงปากตะกร้า จากนั้นพับเส้นพลาสติกตัวฐานลงทุกเส้นโยสอดเส้นพลาสติกตามแนวจำนวน 2 เส้นตั้งเส้นพลาสติกให้แน่นทำการสานรอบปากตะกร้าอีกครั้งโดยใช้เส้นพลาสติกที่มีความยาวเป็น 2 เท่าของเส้นตัวตะกร้า 4. การทำหูกระเป๋านำเส้นพลาสติก 4 เส้น ตัดความยาวประมาณ 200 ซม. มาแบ่งครึ่งโดยใช้กรรไกร โดยแบ่งเป็นข้างละ 4 เส้นเล็ก เริ่มสานเส้นพลาสติกไปมาให้เป็นวงกลมโดยเหลือปลายไว้ด้านละ 50 ซม. ไว้จำนวน 2 เส้น ทำการถักเปีย 4 เมื่อเสร็จแล้วก็ติดหุตะกร้ากับตัวตะกร้า โดยสอดปลายเส้นพลาสติกตามแนวเส้นแล้วม้วนเก็บให้เรียบร้อยทั้ง 4 เส้น ทำจนครบจำนวนหุตะกร้าที่เตรียมไว้ 5. การทำตัวคล้องนำเส้นพลาสติก 1 เส้นความยาวประมาณ 50 ซม. มาแบ่งครึ่งโดยใช้กรรไกร เริ่มพับเส้นพลาสติกพับกันไปมาโดยเหลือปลายไว้ด้านละ 13 ซม. จิกเข้ากับตัวตะกร้าโดยสอดปลายเส้นพลาสติกตามแนว	

วัน เดือน ปี	เวลา	กระบวนการจัดการเรียนรู้	หมายเหตุ
		เส้นแล้วม้วนเก็บให้เรียบร้อยทั้ง 4 เส้น โดยให้เส้นพลาสติกอยู่กึ่งกลางกับตัวตะกร้า 6. การถักเปีย สำหรับทำหุตะกร้า โดยการถักเปีย 4 เสรีจ แล้วนำไปสอดใส่ในสายยางพลาสติกใส แล้วนำมาประกอบเป็นหุตะกร้าเข้ากับตัวตะกร้าตรงส่วนปากตะกร้า	

ลงชื่อ.....วิทยากร

(.....)

วันที่...../...../.....

หมายเหตุ สถานศึกษาปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม